

VALL PALOU. CRUÏLLA DE CAMINS

Joan-Francesc Ainaud, Comissari de l'exposició

Aquesta exposició aplega una selecció -inèdita a Lleida- de pintures especialment representativa de les principals línies de treball de Vall Palou en els seus prolífics darrers quatre anys (2006-2009). Una fase expansiva, caracteritzada per l'ús majoritari de formats grans i mitjans.

Alliberada del subjecte entès com a representació –alliberada, doncs, de la supeditació a una realitat externa- la pintura de Teresa Vall Palou és, abans que res, una realitat autònoma que es manifesta a través dels elements que la conformen: el signe, el gest, la matèria, el suport. La gestualitat del traç i l'experimentació constant amb les potencialitats expressives de la matèria són la base d'aquesta obra.

Tot i que l'espontaneïtat del traç o de la taca que conformen obres com CM316 o el políptic CT327-331 és conseqüència d'una acció directa, d'una plasmació immediata, en d'altres (CT315 o CT348) la complexitat i riquesa de matisos palesa una execució més reflexiva. Una pintura d'acció però de tempo lent, pausat, meditat, que cerca una combinació adequada d'elements de natura aparentment atzarosa i improvisada. Aquest fet és més aparent quan els elements més dinàmics (traços, regalims, esquitxos, formes obertes) queden supeditats a d'altres de més permanents (veladures de color, formes definides). O quan afloren sèries on apareixen en transformació patrons de forma i color (CT259-262). En algunes obres (CT348 o CT316) les masses de color dominant impacten de seguida l'espectador. En d'altres, l'impacte es produeix per tints neutres (CT327-331) o, de manera més subtil, per l'aplicació de vernissos sobre un fons d'un blanc càlidament matisat (CT296, CT306).

Malgrat les múltiples evocacions tant exteriors (paisatges i elements de la natura i del cosmos) com interiors, defuig la figuració i, per aquest motiu també, la concreció constrenyedora d'un títol (es limita a numerar les seves obres i a classificar les seves pintures segons el suport en CM –composicions sobre fusta- o CT –composicions sobre tela). El resultat és una obra autoreferenciada que, tanmateix, té l'origen en les experiències i les pulsions internes de l'artista. Les al·lusions al paisatge -tant natural com humanitzat- són perceptibles en sèries com CM206-208 o CM204-203. També les evocacions de formes orgàniques (CT285). Però, com hem dit, és alhora una pintura emocional, manifestació plàstica del tarannà de l'artista i de les seves pròpies vivències (com el collage d'objectes xinesos de CT316, acabat després d'un viatge a Shanghai). Obres evocatives però també -en tant que cal·ligrafies i signes- paisatges interiors (projecció del jo de l'artista) i forma pura. Espais simbòlics, àmbits de reflexió i, finalment, murs de contemplació: l'exposició pública de l'obra permet que sigui el visitant el qui atorgui el sentit definitiu a l'obra exposada. Que reconegui l'entramat de relacions –afinitats i discordances- que afloren en una contemplació tan aïllada com seqüencial de les obres. Cruïlla i també culminació d'uns camins que maduren territoris explorats anys enrera i que n'anticipen de nous. Una obra exigent, a la recerca de noves possibilitats expressives de la matèria i presentada, a més, en el context de la pròpia fundació de l'artista: la seva altra creació, col·lectiva, pública i -com la pictòrica- una obra en procés.

FUNDACIÓ VALLPALOU

Josep Miquel Garcia

La majoria de les institucions artístiques de Lleida són de l' esfera pública.

Per aquest motiu, que neixin i creixin entitats privades és un enriquiment notable, ja que es converteixen en plataformes amb menys obligació de consens. Si, a més, aquestes disposen d' espai físic expositiu, acaben desenvolupant un servei públic amb capacitat de formular una identitat conceptualment lliure en la seva totalitat. La creació i obertura de la Fundació Vall Palou ha de valorar-se sota aquesta visió d' excepcionalitat. Una vocació entusiasta personal cap a la pintura permet que Lleida disposi d' una sala i una estructura fundacional amb la capacitat de portar a la ciutat exposicions poc habituals, com ha estat fins ara la col·lecció Ventós o la selecció de fotografia contemporànea del Musée d' Art Moderne de Saint Étienne.

La seva ubicació, davant del nou edifici de la Llotja, amplia el territori de les infraestructures culturals de la ciutat i pot ser un bon laboratori per mesurar la capacitat d' interès dels lleidatans cap a l' art contemporani. Clarament, diríem que la Fundació Vall Palou ha estat creada per sumar i no per restar i que sota aquesta òptica hauria d' introduir-se enèrgicament en el teixit de la cultura contemporànea que Lleida impulsa. Els aconseguits exemples d' anar lluny des de Lleida amb una estructura privada són molt clars, quan pensem, per exemple, en tot el que va fer la Petite Galerie en els anys seixanta i setanta: tot un referent català que figura en totes les històries del nostre art.

Temps al temps, doncs, per una institució que ambiciona tenir el seu paper en aquest escenari. Ara, i fins a finals de gener, la Fundació acull la seva tercera exposició, dedicada a la obra de la seva fundadora: Vall Palou. Són obres de gran format, executades en els darrers anys fins al dia d' avui, on queda clar l' obstinació de l' autora per entendre el seu camí creatiu com a pintora, que ja es tota una declaració de principis en l' època que vivim, i en un segon estadi de reafirmació de la pintura com un territori del expressionisme abstracte.

Vall Palou podria afirmar que ella no pinta, sino que les pintures la pinten a ella. El seu mètode de treball és el d' acumular capes i capes de pintura fluïda, fins que l' accident, l' atzar o la determinació li diuen que és suficient. La pintura s' executa horitzontalment fins que la seva disposició vertical li otorga la categoria de quadre, de pintura. Aquest procediment que sempre ha seguit es ara més obvi pel fet de treballar amb grans formats, amb pintures sobre teles on fins i tot els marges de la construcció formen part de la mateixa obra.

El conjunt és important i és la mostra més ambiciosa que Vall Palou ha presentat mai, per la quantitat d' obres incloses i per la confiança que donen aquests formats enormes. Diríem que si una de les funcions de la fundació era la de reafirmar el sentit de la seva obra, aquest objectiu ha estat aconseguit amb obvietat.

Ara queda la part més pesada, la de fer que aquest llenguatge artístic arribi al màxim nombre de persones interessades, i no parlo de quantitat, sino de la necessitat que Lleida té de no plantejar la contemporaneïtat com una rivalitat o un ordre de preferències, sino com una convocatòria neta en els contats atents de l' art actual. En aquest aspecte, la Fundació Vall Palou té tot el camí per recórrer.